

VROEG PLANNEN

DUTCH | ENGLISH

In deze folder staan manieren om vooruit te plannen, financiële en wettelijke zaken te organiseren. Ook bevat de folder een lijst mensen en organisaties die kunnen helpen.

Dementie heeft een verschillend effect op mensen. De een begint in een vroeg stadium zijn vermogen te verliezen om met geld om te gaan of om adequate zakelijke beslissingen te nemen, terwijl iemand anders deze vaardigheden misschien veel langer vasthoudt.

Vroeg of laat zullen vaardigheden echter achteruitgaan en iemand met dementie zal niet meer in staat zijn zelf beslissingen te nemen over de eigen financiële en wettelijke zaken.

Vooruit plannen

Als je vooruit plant, kan dat het makkelijker maken voor gezinnen en verzorgers om de zaken van iemand met Alzheimer te verzorgen. Het kan ook betekenen dat de persoon met dementie mee kan doen met het plannen en ervoor zorgen dat zijn of haar wensen worden uitgevoerd op de manier waarop hij of zij dat wil.

Vraag waar mogelijk iemand met dementie om zijn of haar mening zolang zo iemand aan het gesprek kan deelnemen en voor de wet competent is om documenten te ondertekenen.

Geldzaken

Staat een bankrekening op beider naam, dan kan de partner van iemand met dementie gewoon gebruik blijven maken van die rekening zonder dat er iets moet worden veranderd. Er kunnen zich echter problemen voordoen als iemand met dementie de rekening op een verkeerde manier gebruikt of als die persoon rekeningen heeft die alleen op zijn of haar naam staan. Om dit soort problemen voor te zijn kan iemand met dementie als die dat voor de wet nog mag, iemand anders machtigen om de rekening te gebruiken. Vergeet niet dat een machtiging niet geldig is als hij wordt afgegeven wanneer iemand daartoe niet langer handelingsbekwaam is. Als zo iemand niet wil meewerken aan een verandering van de regeling dan helpt het soms om met de bankmanager te praten over een mogelijk oplossing.

Vooruit plannen houdt in:

- Gezamenlijke tekenbevoegdheid hebben voor alle financiële rekeningen
- Toekomstige financiële zaken bespreken met een financieel adviseur

- Regelen hoe en wanneer iemand met dementie toegang heeft tot de financiën

Wie kunnen er helpen?

- Bank manager
- Geaccrediteerde financiële adviseur
- Notaris (solicitor)
- Alzheimer's Australia

Blijvende volmacht (Enduring Power of Attorney)

In de meeste staten en territorien kan iemand een blijvende volmacht tekenen als zo iemand daartoe volgens de wet bevoegd is ten tijde van de ondertekening. Een blijvende volmacht is een wettelijke regeling die een daartoe genomineerde persoon in staat stelt de financiële zaken van iemand anders te beheren, mocht die ander dat niet meer zelf kunnen. Veel mensen hebben een blijvende volmacht afgegeven zonder dat er een ziekte is vastgesteld.

Een gewone, of algemene, volmacht bestaat ook maar die geldt alleen wanneer iemand volgens de wet bevoegd is. Een blijvende volmacht blijft van kracht tot iemands dood, tenzij de volmacht tussentijds wordt herroepen.

Een van de voordelen van een blijvende volmacht is dat iemand met dementie op die manier een persoon kan aanwijzen die wanneer zo iemand dat zelf niet meer kan, mag optreden in wettelijke en financiële zaken.

Vooruit plannen houdt in:

- Ervoor zorgen dat iemand met dementie de kans krijgt te overwegen om een blijvende volmacht (enduring power of attorney) af te geven als dat al niet is gebeurd, zo snel mogelijk nadat de diagnose is vastgesteld en zolang die persoon daartoe in staat is
- Ervoor zorgen dat familie en verzorgers ook een blijvende volmacht hebben afgegeven zodat hun zaken net zo goed zijn geregeld mochten zij handelingsonbekwaam worden
- In het bezit zijn van een exemplaar van de blijvende volmacht en weten waar die ligt

FIGHTDEMENTIA.ORG.AU NATIONAL DEMENTIA HELPLINE 1800 100 500

Wie kunnen er helpen?

- Notaris (solicitor)
- De Law Society of Law Institute, of Legal Aid
- De Public Advocate of Public Guardian
- Alzheimer's Australia

Testamenten

Een testament geeft instructies hoe de boedel van een overleden persoon moet worden verdeeld.

Een testament is alleen maar rechtsgeldig als de persoon de gevolgen ervan begrijpt. Het is dus van essentieel belang dat iemand met dementie een testament maakt of aanpast terwijl hij of zij nog handelingsbekwaam is om te tekenen.

Vooruit plannen houdt in:

- In bezit zijn van een testament dat up-to-date is
- Weten wie de testament-executeur (executor) is en waar het testament ligt

Wie kunnen er helpen?

- Notaris (solicitor)
- De Law Society of Law Institute, of Legal Aid
- Alzheimer's Australia

Beslissingen over de medische behandeling

Als iemand met dementie de rechtsbevoegdheid verliest om beslissingen te nemen over de medische behandeling, moet iemand anders deze beslissingen voor hem of haar nemen. In de meeste staten en territories kan een vertrouwd familielid of een vertrouwde vriend worden aangesteld om deze beslissingen te nemen.

Als dit nog niet is gedaan, staat de wet in iedere staat en territory een bepaalde rechtbank toe iemand aan te stellen om beslissingen te nemen uit naam van iemand met dementie.

Er zijn twee manieren om te anticiperen op beslissingen over de medische behandeling:

- Een blijvende volmacht voor gezondheidszaken. Hiermee kan iemand met dementie iemand anders aanwijzen die als plaatsvervanger optreedt bij het maken van medische beslissingen
- Een plan voor palliatieve zorg. Dit is een geschreven document waarin de wensen staan van iemand met dementie over de medische behandeling

Het document heet misschien anders in sommige staten en territories maar de functie van het document is hetzelfde.

Vooruit plannen houdt in:

- Ervoor zorgen dat iemand met dementie de kans krijgt om een blijvende volmacht (enduring power of attorney) af te geven voor gezondheidszaken of een plan voor palliatieve zorg
- In het bezit zijn van het document en weten waar het ligt

Wie kunnen er helpen?

- Notaris (solicitor)
- De Law Society of Law Institute, of Legal Aid
- De Public Advocate of Public Guardian
- Alzheimer's Australia

Voogdij en beheer

De meeste staten en territories hebben een raad van voogdij (Guardianship Board of Tribunal) die een voogd of beheerder kan aanstellen over iemand die niet langer in staat is om beslissingen voor zichzelf te nemen. Zijn er problemen met het beheer van de zaken van iemand met dementie, of is er een conflict over wat het beste is voor die persoon, dan kan beter worden overwogen om een aanvraag in te dienen tot de benoeming van een voogd of beheerder.

Men kan contact opnemen met Alzheimer's Australia om te bespreken of een aanvraag tot de benoeming van een voogd of beheerder nodig is, en hoe dat moet.

MEER INFORMATIE

Alzheimer's Australia biedt hulp, informatie, voorlichting en counseling. Neem contact op met de National Dementia Helpline op **1800 100 500** of bezoek onze website op fightdementia.org.au

Wilt u in het Nederlands worden geholpen, bel **131 450**, Translating and Interpreting Service

EARLY PLANNING

This Help Sheet discusses ways to plan ahead and organise financial and legal affairs and lists people and organisations that can help.

Dementia affects people differently. One person may begin to lose the ability to handle money or make competent business decisions at an early stage, while another person may keep these skills much longer.

However, sooner or later their abilities will decline and the person with dementia will be unable to make their own decisions about their financial and legal matters.

Planning ahead

Planning ahead can make it easier for families and carers to manage the affairs of a person with dementia. It may also mean that the person with dementia can participate in the planning and make sure that their wishes are carried out in the way that they would like.

Wherever possible, get advice while the person with dementia can still participate in the discussion and is legally competent to sign any documents.

Money matters

If a bank account is in joint names, the partner of the person with dementia can continue to operate it without any change in arrangements. However problems can occur if the person with dementia uses the account inappropriately or has accounts in their name only. To avoid these difficulties the person with dementia can give authority, while legally competent, for another person to operate the account. It is important to remember that this authority will be invalid if completed when the person is no longer legally competent. If they are unwilling to agree to a change of arrangement it may be helpful to consult the bank manager about a possible solution.

Planning ahead means:

- Having joint signatures on all financial accounts
- Discussing future financial affairs with a financial adviser
- Arranging how and when the person with dementia will access their finances

Who can help?

- Bank manager
- Accredited financial adviser
- Solicitor
- Alzheimer's Australia

Enduring Power of Attorney

In most States and Territories a person can sign a document called an enduring power of attorney if they are legally competent at the time of signing. An enduring power of attorney is a legal arrangement that enables a nominated person to look after the financial affairs of another person should they become unable to do so. Many people have enduring powers of attorney regardless of any illness or diagnosis.

An ordinary, or general, power of attorney is also available but is only valid while a person is legally competent. An enduring power of attorney continues until the person's death, unless revoked.

One of the benefits of having an enduring power of attorney is that it allows the person with dementia to choose someone to act on their behalf in legal and financial matters when they are no longer able to do so themselves.

Planning ahead means:

- Ensuring that the person with dementia has the opportunity to consider making an enduring power of attorney if they don't already have one, as soon as possible after diagnosis and whilst they have the capacity to do so
- Ensuring that family and carers also have their own enduring powers of attorney to ensure that their affairs are well managed in case they also become incapable
- Having a copy of the enduring power of attorney, and knowing where it is kept

FIGHTDEMENTIA.ORG.AU NATIONAL DEMENTIA HELPLINE 1800 100 500

Who can help?

- Solicitor
- The Law Society or Institute, or Legal Aid
- The Public Advocate or Public Guardian
- Alzheimer's Australia

Wills

A will gives instructions as to how the estate of a deceased person should be distributed.

A will is only legal if the person understands its implications, so it is essential that if the person with dementia wishes to make, or update their will, they do so while they are still competent to sign.

Planning ahead means:

- Having an up-to-date will
- Knowing who the executor is, and where the will is kept

Who can help?

- Solicitor
- The Law Society or Institute, or Legal Aid
- Alzheimer's Australia

Decisions about medical treatment

If a person with dementia loses the legal capacity to make decisions about their medical treatment, someone else needs to make those decisions for them. In most States and Territories a trusted relative or friend can be appointed to make these decisions. If this has not been put in place, the law in every State and Territory allows a particular court to appoint someone to make decisions on behalf of the person with dementia.

Two types of tools are available to help plan ahead for decisions about medical treatment:

- An enduring power of attorney covering health matters. This allows the person with dementia to appoint a person to be a substitute decision-maker for medical decisions
- An advance directive. This is a written document expressing the wishes of the person with dementia about medical treatment

Different names may be used in some States and Territories, but the function of the document is much the same.

Planning ahead means:

- Ensuring the person with dementia has the opportunity to make an enduring power of attorney covering health matters or an advance directive
- Having a copy of the document, and knowing where it is kept

Who can help?

- Solicitor
- The Law Society or Institute, or Legal Aid
- The Public Advocate or Public Guardian
- Alzheimer's Australia

Guardianship and Administration

In most States and Territories there is a Guardianship Board or Tribunal that can appoint a guardian or administrator for a person who is no longer able to make decisions for themselves. If there are problems dealing with the affairs of the person with dementia, or there is conflict about the person's best interests, an application for the appointment of a guardian or administrator may need to be considered.

Alzheimer's Australia can be contacted to discuss whether an application to appoint a guardian or administrator may be needed, and how to go about it.

FURTHER INFORMATION

Alzheimer's Australia offers support, information, education and counselling. Contact the National Dementia Helpline on **1800 100 500**, or visit our website at fightdementia.org.au

Interpreter

For language assistance phone the Translating and Interpreting Service on **131 450**